

U Herzerici nema adekvatnog prostora za stalni postav povijesti Varaždina (i Varaždinske županije)

Patačićka nije zanimljiva GMV-u jer muzejsko - galerijski prostori ne trebaju mnogo velikih prozora

Osim stalnog postava Etnografskog odjela, Žitnica će osigurati prostor za kustosa, depo i multimedijски prostor

VARAŽDINSKI GRADONAČELNIK NEVEN BOSILJ

U Patačić palača Ž Arheološki

Rješavanjem gotovo stoljetnog problema stal bi se izniman iskorak. Ta ustanova napokon bi

PIŠE: JOSIP NOVAK
 jnovak@regionalni.com

Povijesni i Arheološki odjel Gradskog muzeja Varaždin napokon bi mogli dobiti krov nad glavom i idealne uvjete za prezentaciju svojih iznimno značajnih stalnih postava. Ispostavilo se to na zadnjoj sjednici Gradskog vijeća Grada Varaždina na kojoj je vijećnica Silvija Cupar postavila pitanje gradonačelniku Nevenu Bosilju o konzumiranju prava na prvokup Stanoingove palače Zakmardy.

Apsurdna situacija

Zanima me hoće li Grad Varaždin koristiti pravo prvokupa palače Zakmardy, za što su potrebna sredstva od oko 7 milijuna kuna, a trebat će iznaći još dosta novca za uređenje i obnovu te zgrade. Istovremeno, vijećnici nemaju nikakvih informacija o projektu uređenja Žitnice, niti o razlozima zašto u njoj nisu izloženi eksponati Etnografskog odjela GMV-a. A kad već spominjem palače, zanima me i što Grad namjerava poduzeti s ispražnjenim prostorom palače Patačić na Franjevačkom trgu – rekla je HDZ-ova vijećnica Silvija Cupar. Varaždinski gradonačelnik Neven Bosilj odgovorio joj je kako je već imao nekoliko sastanaka s predstavnicima lokalne Crkve i varaždinskim biskupom mons. Radošem jer je Varaždinska biskupija izrazila namjeru da kupi palaču Zakmardy. - Grad ima objekte koje je spreman zamijeniti s Varaždinskom biskupijom jer je, za razliku od palače Patačić, prostor palače Zakmardy iznimno zanimljiv Gradskom muzeju koji ima problema s izložbenim prostorom. Vidjet ćemo kako će završiti postupak prodaje palače Zakmardy jer je kupnja Crkvi osporena, a Gradu Varaždinu nitko nije ponudio pravo prvokupa. Palača Patačić iduće godine bit će privremeno Gradska vijećnica dok ne završe radovi na obnovi postojeće. Nakon toga dat ćemo je u najam zainteresiranima – naglasio je gradonačelnik. Međutim, gradski vijećnici i kulturna javnost zbog kratkoće "aktualca" ostali su prikraćeni za cijeli niz zanimljivih informacija koje govore o apsurdnoj situaciji u kojoj je GMV već godinama. Primjerice, kao što je Hrvatska vjerojatno među rijetkim europskim državama koja nema stalni postav hrvatske povijesti, tako je i Varaždin zasigurno povijesno

najznačajniji hrvatski grad koji nema stalni postav svoje itekako bogate i vrijedne povijesti značajne za hrvatski, ali i širi regionalni kontekst! Stoga, zamislite situaciju kada bismo baroknog Varaždinca proveli stalnim postavom Starog grada. Taj bi vrlo vjerojatno ostao šokiran i nemalo iznenađen što se najvrednije gradske insignije: žezlo, gradski pečati, isprave... čuvaju u Starom gradu koji je do druge polovice XIX. stoljeća bio zasebna administrativna jedinica, vrlo često neprijateljski raspoložena prema slobodnom i kraljevskom gradu Varaždinu. Uostalom, GMV osim spomenutih vrijednosti, čuva namještaj gradonačelnika te tisuće povijesnih dokumenata i predmeta. A osim same institucije Grada, muzealci su dužni ispričati priče o značajnim (i prijelomnim) događajima iz gradske i hrvatske povijesti. Podsjećamo, izboru Habsburgovaca za hrvatske kraljeve itekako je "kumovao", pa čak i presudan bio baš Varaždin. Tu

**"Oslobađanjem"
Herzerice proširio
bi se Svijet kukaca
i uredio svojevrсни
tematski (zabavni)
park**

su i brojne povijesne ličnosti, materijalni artefakti obrta koji svjedoče o kulturnom i umjetničkom doseg, a da industrijsku baštinu i ne spominjemo. U Muzeju bi se štošta trebalo doznati i o urbanom razvoju Varaždina, školstvu, zdravstvu, crkvenim redovima... No, prostora za prezentaciju eksponata nema pa je sve u svemu stalni postav povijesti Varaždina (i Varaždinske županije) višedsetljetni imperativ ne samo muzejske struke već i šire javnosti.

Izgnubljene godine

Pitate li varaždinske muzealce treba li sastavni dio tog budućeg stalnog postava biti i stalni postav Arheološkog odjela GMV-a, odgovorit će vam potvrdno. Jer on pak s nekoliko desetaka tisuća predmeta svjedoči o višetisućljetnom kontinuiranom življenju u našem kraju. Od neandertalaca u špilji Vinidiji, do Haltsatske kulture, Kelta, Jasa, Rimljana, prvih Slavena/Hrvata na ovim područjima, pa sve do srednjovjekovne arheologije. Možemo pretpostaviti kako palača Zakmardy ima potencijal za smještaj i

ILIJ OTKRIO DA VODI PREGOVORE O ZAMJENI NEKRETNINA S BISKUPOM RADOŠEM, A PROJEKT "ŽITNICA" ČEKA PRORAČUN ZA 2023.

Ćku se seli Gradska vijećnica, a akmardy udomit će Povijesni i odjel Gradskog muzeja Varaždin!

Ih postava Povijesnog, Arheološkog i Etnografskog odjela Gradskog muzeja Varaždin, koji će uskoro proslaviti 100 godina djelovanja, učinio ostala kompleksna, najznačajnija i najveća muzejska institucija u ovom dijelu Europe. To bi, naravno, utjecalo i na povećani broj posjetitelja, turista, ali i veću konzumaciju kulture od strane domicilnog stanovništva.

Uređenjem trga u Habdelićevoj te povijesnog konteksta palače Zakmardy (pa i na simboličnoj razini jer Zakmardy je bio preteča muzealca) stvorile bi se pretpostavke za novu kulturno-povijesnu točku u Varaždinu

ČEKA SE ODLUKA ŽUPANIJSKOG SUDA U VARAŽDINU Hoće li se ponovno provesti postupak javne dražbe palače Zakmardy?

Iz Financijske agencije potvrđeno nam je da informacija - kako Grad Varaždin, Varaždinska županija i RH imaju pravo prvokupa na nekretnini - nije dostavljena Fini od strane Općinskog suda u Varaždinu prilikom dostave zahtjeva za prodaju i ostale dokumentacije potrebne za provođenje postupka prodaje palače Zakmardy. Stoga smo Općinski sud pitali zašto im te informacije nisu dostavljene prije javne dražbe koja je provedena elektroničkim putem, te tko je odgovoran za takav propust (ako je riječ o propustu). Odnosno zanimalo nas je i je li u konačnici prodaja spomenute nekretnine obavljena sukladno Zakonu, s obzirom na to

da ne postoje izjave o odricanju svih koji imaju prava prvokupa palače koja je kulturno dobro. Evo što su na to odgovorili:

- Kod ovog suda u tijeku je ovršni postupak u ovršnom predmetu ovrhovoditelja AA d.o.o. protiv ovršenika S d.o.o. (Stanoing), u kojem postupku se provodila ovrha isključivo u odnosu na nekretninu čkb.1813/1 upisana u zk.ul.13359 k.o. Varaždin. Zahtjev za prodaju navedene nekretnine dostavljen je na mrežne stranice FINE, a na temelju navedenog zahtjeva FINA je provela elektroničku javnu dražbu. Nakon primitka Izvještaja o provedenoj javnoj dražbi, sud je donio rješenje

o dosudi koje nije pravomoćno jer je ovršenik podnio žalbu na to rješenje. I u zahtjevu za prodaju nekretnine i u zaključku o prodaji od 28. rujna 2021. navedeno je da predmetna nekretnina ima svojstvo kulturnog dobra temeljem rješenja Ministarstva kulture, uprave za zaštitu kulturne baštine od 9. travnja 2002. Dakle, povodom žalbe ovršenika na rješenje o dosudi, Županijski sud će, sukladno zakonu, ili ukinuti ili potvrditi prvostupanjsku odluku, odnosno ako Županijski sud ukinu prvostupanjsku odluku, ponovno će se provesti postupak javne dražbe - piše u odgovoru glasnogovornice Općinskog suda u Varaždinu, Snježane Lukač-Keretić.

prezentaciju ovakvih postava. Štoviše, palača je povijesno vezana uz Varaždin, Gimnaziju, a kao zgrada je vrlo vrijedna rano

barokna građevina, o čemu smo nedavno pisali na stranicama Regionalnog tjednika. Iz krugova bliskih GMV-u doznali smo

da je sam tlocrt palače iznimno pogodan za muzejski postav (stalni, ali i povremene izložbe) jer ima na četiri etaže središnju

glavnu dvoranu iz koje se ide u nekoliko manjih prostorija, što omogućava razrade tema. A potkrovlje je pomalo futuri-

stičko i nestandardno, te bi bilo itekako zanimljivo i privlačno za muzejski prostor. Sama lokacija palače je na turističkoj ruti, unutar povijesne jezgre, pokraj ugostiteljskog objekta, relativno dobro sačuvana, dostupna, i najvažnije - s velikim zidnim površinama, a malim prozorskim. Potonje je izrazita mana Patačičke, pa i palače Sermage, jer muzejsko - galerijski prostori ne trebaju mnogo prozora. Uređenjem trga u Habdelićevoj te povijesnog konteksta palače Zakmardy (pa i na simboličnoj razini jer Zakmardy je bio preteča muzealca - prvi hrvatski arhivar) stvorile bi se pretpostavke za novu kulturno-povijesnu točku u Varaždinu. A "oslobađanjem" pak palače Herzer u prizemlju i podrumu zgrade proširio bi se Svijet kukaca i uredio svojevrstni tematski (zabavni) park s naglaskom i inspiracijom na entomologa Franju Koščeca. Rješavanjem gotovo stoljetnog problema stalnih postava Povijesnog, Arheološkog i Etnografskog odjela Gradskog muzeja Varaždin, koji će uskoro proslaviti 100 godina, učinio bi se izniman iskorak. Ta ustanova napokon bi postala kompleksna, najznačajnija i najveća muzejska institucija u ovom dijelu Europe. To bi, naravno, utjecalo i na povećani broj posjetitelja, turista, ali i veću konzumaciju kulture od strane domicilnog stanovništva. Nažalost, projekt uređenja Žitnice već četiri godine doslovno "vegetira".

Novi sadržaji

Zgrada Žitnice nalazi se jugozapadno od Starog grada, unutar unutrašnjeg obrambenog prstena. Tlocrtno je oblika izduženog pravokutnika, položenog u smjeru istok-zapad. Podignuta je na mjestu ranijeg obrambenog bedema grada i jedino sustavno istraživanje zgrade obavljeno je tijekom 1985. godine, kada je obnovljeno pročelje. Svi dijelovi objekta su izgrađeni do 1586. godine, što Žitnicu čini posljednjim neistraženim biserom arhitekture u povijesnoj jezgri! S obzirom na to da je Državni arhiv u Varaždinu započeo s radom kao dio Gradskog muzeja Varaždin, tako je i namjena Žitnice od 50-ih godina prošlog

stoljeća bila čuvanje arhivske građe. Nakon 70 godina, dodjeljivanjem novog objekta Državnom arhivu Varaždin stvorene su nove pretpostavke za prenamjenu Žitnice. Sukladno odluci Gradskog vijeća, Žitnica je trajno dodijeljena na korištenje Gradskom muzeju Varaždin. Nažalost, nakon konzervatorsko-restauratorskih istraživanja koja su završila 2017. godine (provodio ih je Hrvatski restauratorski zavod iz Zagreba), u nekoliko

Varaždin je zasigurno povijesno najznačajniji hrvatski grad koji nema stalni postav svoje itekako bogate i vrijedne povijesti

navrata prijavljivan je projekt na Ministarstvo kulture, ali sredstva nisu odobrena ni jedne godine. A sad dolazimo i do onoga što je potrebno izraditi. Riječ je o arhitektonskom snimku objekta, idejnom rješenju, izvedbenom rješenju i zidarskim radovima jer majstori moraju otući kompletnu betonsku (neprijemljenu) žbuku. Novaca ima za arhitektonski snimak kako bi se krenulo s izradom dokumentacije, ali su zasad blokirani u neizglasanom gradskom proračunu za 2023.

Uređenjem Žitnice napokon bi se završila dugogodišnja obnova kompleksa Stari grad

godinu! Na kraju, dodajmo i to da će prema zamislama varaždinskih muzealaca, ako im se to idejnim rješenjem omogući, Žitnica udomiti stalni postav Etnografskog odjela, osigurati će prostor za kustosa, depo i multimedijski prostor. Imat će i mogućnost za uređenje manjeg ugostiteljskog objekta u prizemlju. Uređenjem ovog objekta napokon bi se završila obnova kompleksa Stari grad, koja je započela davne 1986. godine radovima na Starom gradu. Podsjećamo, sredinom 90-ih godina prošlog stoljeća obnovljena je Kula stražarnica, a uređenjem Žitnice čitav kompleks dobio bi sadržaj i bio otvoren za javnost.